

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมที่ใช้ปริมาณและเชิงคุณภาพที่มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 18 มาตรฐาน โดยผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโนนแวงวิทยาคุณ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแวงวิทยาคุณ ปีการศึกษา 2552-2554 ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโนนแวงวิทยาคุณ ปีการศึกษา 2551 จำนวน 40 คน จำแนกได้ ดังนี้

1. ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
2. ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
3. รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน
4. ครูผู้สอน จำนวน 23 คน
5. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบสมมติว่าการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศูนย์ฯได้กำหนดขั้นตอนเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 รายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์ เพื่อทราบสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา บั้นพื้นฐาน จำนวน 18 มาตรฐาน และผลการประเมินภายนอก รอบสอง จากสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์กรมหาชน (สมศ.)

2. เป้าหมาย ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 มาตรฐาน

3. ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครุ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม จำนวน 40 คน

4. เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสำรวจ

5. ระยะเวลา ประมาณ 2 เดือน

6. สถานที่ โรงเรียน โนนแดงวิทยาคม อำเภอโนนแดง สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1

7. ผลลัพธ์ คือได้ข้อมูลสารสนเทศสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554

ระยะที่ 2 ขั้นจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552 -2554 แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552 -2554 ฉบับร่าง

1. วัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปี 2552-2554 ฉบับร่าง
2. เป้าหมาย ร่างแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554
  3. เครื่องมือวิจัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้
    - 3.1 แบบทดสอบก่อนและหลังการประชุม จำนวน 40 ชื่อ
    - 3.2 ในกิจกรรมวิเคราะห์สภาพแวดล้อม การกำหนดวิถีทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายยุทธศาสตร์ และจุดเน้นของสถานศึกษา
    - 3.3 แบบสอบถามความพึงพอใจการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม สำหรับผู้ร่วมประชุม จำนวน 40 คน
  4. ระยะเวลา ประมาณ 2 เดือน
  5. สถานที่ โรงเรียนโนนแดงวิทยาคม สำนักบริการ ห้องกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1
  6. ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 40 คน
  7. ผลลัพธ์ คือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 ฉบับร่าง

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552 -2554 ฉบับร่าง มีรายละเอียดดังนี้

  1. วัตถุประสงค์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 ฉบับร่าง
  2. เป้าหมาย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 ฉบับร่าง
  3. เครื่องมือ คือ แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 ฉบับร่าง

4. ระยะเวลา ประมาณ 2 สัปดาห์

5. สถานที่ โรงเรียนโนนแดงวิทยาคม อำเภอรบือ สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษานاحาสารคาม เขต 1

6. ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย คือ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

7. ผลลัพธ์ คือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

โนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 ฉบับสมบูรณ์

**ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนเห็นชอบ และประกาศใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552 -2554 มีรายละเอียดดังนี้**

1. วัตถุประสงค์ เพื่อให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเห็นชอบ และ
ประกาศใช้แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา
2552-2554

2. เป้าหมาย แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม
ปีการศึกษา 2552-2554 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เครื่องมือ คือ แบบบันทึกการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม และประกาศโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม เรื่องประกาศใช้
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552 -2554

4. ระยะเวลา ประมาณ 2 สัปดาห์

5. สถานที่ โรงเรียนโนนแดงวิทยาคม อำเภอรบือ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานاحาสารคาม เขต 1

6. ประชากร/กลุ่มเป้าหมาย คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำนวน 15 คน

7. ผลลัพธ์ คือ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม
ปีการศึกษา 2552-2554 ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
ประกาศใช้อย่างเป็นทางการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็นดังนี้

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนา

ค้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนโนนแวงวิทยาคม เพื่อขัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแวงศิริสาคร ปีการศึกษา 2552-2554

ตัวอย่างแบบสอบถาม

สภาพปัญหา และความต้องพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน ในนิเทศฯ เพื่อการวิจัยเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียน ในนิเทศฯ ปีการศึกษา 2552-2554 . คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา และ ความต้องการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน ในนิเทศฯ เพื่อจัดทำแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในนิเทศฯ ปีการศึกษา 2552-2554 แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 เป็นการสอนถ่านความคิดเห็น โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีระดับปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

๑. สถานภาพ

- ( ) ผู้บริหาร
( ) คุณ
( ) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1.2 แบบสอบถามความพึงพอใจ ใช้สอบถามผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ
จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในแง่วิทยาคน ปีการศึกษา 2552-2554
หลังการประชุม เป็นการประเมินผลการประชุม แบ่งเป็น 2 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป
สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านกระบวนการประชุม
เชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านที่ 2 ด้านความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และด้านที่ 3 ด้านการฝึก
ทักษะการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ความพึงพอใจผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ในแง่วิทยาคน ปีการศึกษา 2552-2554
คำชี้แจง : แบบประเมินนี้ให้ประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนา
คุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ในแง่วิทยาคน ปีการศึกษา 2552 – 2554
มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 รายการประเมินความพึงพอใจ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายความว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายความว่า มีความพึงพอใจมาก
3	หมายความว่า มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายความว่า มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายความว่า มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. สถานภาพ

- ผู้บริหาร
- ครุ
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
	ด้านกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษา					
1	เอกสารประกอบการประชุม.....	.....	.....	.....	.....	.....
2	เนื้อหาการประชุม.....	.....	.....	.....	.....	.....
3	วัสดุอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีที่นำเสนอในการ ฝึกอบรม.....	.....	.....	.....	.....	.....

๗๖

1.3 แบบสอบถามความเห็นชอบและความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาโรงเรียนในนัดตรวจประเมิน ปีการศึกษา 2552-2554 ใช้สำหรับสอบถามความคิดเห็น
ของผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับความเห็นชอบและความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
โรงเรียนในนัดตรวจประเมิน ปีการศึกษา 2552-2554 โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูล
ที่มาสำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ภาพรวมของสถานศึกษา และด้านที่ 2 บุคลากรรักการพัฒนา
คุณภาพของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ความเห็นชอบและความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนในนัดตรวจประเมิน ปีการศึกษา 2552-2554

คำชี้แจง

- แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามเพื่อศึกษาความเห็นชอบและความเป็น
ไปได้ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในนัดตรวจประเมิน ปีการศึกษา 2552-2554

2. ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความคิดเห็น ตามประเด็นคำถาม ที่กำหนดให้ว่ามีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับใด ระดับความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม เป็นดังนี้

5	หมายถึง	เหมาะสมและเป็นไปได้มากที่สุด
4	หมายถึง	เหมาะสมและเป็นไปได้มาก
3	หมายถึง	เหมาะสมและเป็นไปได้ปานกลาง
2	หมายถึง	เหมาะสมและเป็นไปได้น้อย
1	หมายถึง	เหมาะสมและเป็นไปได้น้อยที่สุด

ข้อ	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	วิสัยทัศน์ของโรงเรียน ในนนแครงวิทยาคม มีความเหมาะสมกับสภาพความต้องการและ ความจำเป็นของโรงเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
2	พันธกิจหรือภารกิจของโรงเรียนครอบคลุมภาระงาน และการอบรมทุกด้าน ซึ่งจะทำให้บรรลุวิสัยทัศน์ ที่กำหนดไว้	.....	.....	.....	.....	.....

๗๗

1.4 แบบทดสอบ ใช้สำหรับทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ
องค์ประกอบ และแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ของผู้เข้าร่วมประชุม โดยทดสอบก่อนและหลังการประชุม มีจำนวน 40 ข้อ หัวข้อต่อไปนี้

ตัวอย่าง

แบบทดสอบ

การประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียน ในนนแครงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าประชุม ก่อนและหลังการประชุมซึ่งปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

โอนแนวคิดวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554

2. แบบทดสอบชุดนี้ มีจำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน ใช้เวลา 20 นาที

3. โปรดทำเครื่องหมาย ○ หน้าข้อความที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้หน่วยงานต้นสังกัดและ สถานศึกษา จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง กำหนดไว้ในมาตรฐาน

ก. มาตรา 47

ข. มาตรา 48

ค. มาตรา 49

ง. มาตรา 50

2. แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แบ่งออกเป็นกี่ประเภท

ก. 1 ประเภท

ข. 2 ประเภท

ค. 3 ประเภท

ง. 4 ประเภท

๑๖๑

1.5 แบบสำรวจเอกสาร รายงานผลการประเมินภายนอก รอบสอง จากสำนักงาน

รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กรมหาชน (สมศ.) ของโรงเรียน
โอนแนวคิดวิทยาคณ เพื่อทราบว่าผลการประเมินภายนอก รอบสองของโรงเรียนโอนแนวคิดวิทยาคณ ได้ผ่านการรับรอง และไม่ผ่านการรับรองในมาตรฐานใดบ้าง และมีข้อเสนอแนะให้โรงเรียน ดำเนินการอย่างไร ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสำรวจ

ผลการประเมินภายนอกรอบสองโรงเรียนโอนแนวคิดวิทยาคณเพื่อการวิจัยเรื่องการจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2552-2554

ค่าใช้จ่าย

1. แบบสำรวจนี้ใช้สำหรับผลการประเมินภายนอก รอบสอง ของโรงเรียน ในนัดเดงวิทยาคณ โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กร มหาชน (สมศ.) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในนัดเดงวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554

2. แบบสำรวจนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อผู้สำรวจ

.....

2. แหล่งข้อมูลในการสำรวจ

.....

3. วัน เดือน ปี ที่สำรวจ

.....

4. สถานที่สำรวจ

.....

ตอนที่ 2 สำรวจรายงานผลการประเมินภายนอก รอบสอง ของโรงเรียน ในนัดเดง วิทยาคณ โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์กร มหาชน (สมศ.)

มาตรฐาน	บันทึกการสำรวจ
ด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	☐ ได้มาตรฐาน สมศ. ☐ ไม่ได้มาตรฐาน สมศ. ข้อเสนอแนะสำคัญ ....

๑๗

1.6 แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงาน ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 มาตรฐาน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในนัดเดงวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554 ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์

สภาพปัจจุบันการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในนัดตรวจวิทยาคณ
เพื่อการวิจัยเรื่อง การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน

ในนัดตรวจวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554

ผู้วิจัย : นายไพบูล บุญมั่ง

นักศึกษา ปริญญาโท สาขา การบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กรรมการที่ปรึกษา : รศ.สมชาย วงศ์เกยม ดร.ศิริ ถืออาสา และอาจารย์จำเนียร พลหาญ

วิธีสัมภาษณ์

( ) การสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

( ) การสัมภาษณ์เป็นรายกลุ่ม

ผู้สัมภาษณ์ชื่อ..... นามสกุล.....

คำแนะนำในการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ระหว่างเวลา..... น. ถึงเวลา..... น.

ณ .....

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างสำหรับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ..... สกุล.....
2. ตำแหน่ง.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. งานที่ได้รับมอบหมาย.....

๑๗๖

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียน ในนัดตรวจวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554 ตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 18 มาตรฐาน ดังนี้

มาตรฐาน	สภาพปัจจุบัน	แนวทางแก้ไขปัจจุบัน
มาตรฐานด้านผู้เรียน มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์	.....	.....
	.....	.....
	.....	.....

๑๖๗

1.7 แบบบันทึกผล การประชุมกลุ่มย่อยเพื่อบันทึกผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในแนวดังวิชาความ ปีการศึกษา 2552-2554 ดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง

แบบบันทึกผลการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อการวิจัย
เรื่อง

การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม
ของโรงเรียน ในแนวดังวิชาความ ปีการศึกษา 2552 – 2554

ผู้วิจัย : นายไพบูล บุญมั่ง

นักศึกษา ปริญญาโท สาขา การบริหารการศึกษา รุ่นที่ 10

ศูนย์มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กรรมการที่ปรึกษา : รศ.สมชาย วงศ์เกยม ดร.ศิริ ถือสานา และอาจารย์จำนวน หลาย

กิจกรรม.....
สถานที่.....

วันที่..... เวลา.....

ผู้บันทึก.....

รายละเอียดการประชุม

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้าง
เครื่องมือ และหาค่าเครื่องมือแต่ละประเภทประเภทดังนี้

2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถาม ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่
แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน แบบสอบถามความพึงพอใจ และแบบสอบถามความเป็นไปได้มีขั้นตอน
การสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ
สร้างแบบสอบถาม

2.1.2 สร้างแบบสอบถาม ฉบับร่างตามข้อมูลการวิจัยให้ครอบคลุม
กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์

2.1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

2.1.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา
แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

1) นายจงกล เวียงสมุทร วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนโนนแคงวิทยาคม อำเภอโนนสัก สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา
มหาสารคาม เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย

2) นายสากต ฉุนอุดม วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง รองอำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
ภาษาการวิจัย

3) นางเบญจพร พลเสนา วุฒิการศึกษา ค.ม. (การวัดผล และ
ประเมินผลทางการศึกษา) และ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการ
โรงเรียนบรรพต อําเภอบรบือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1
ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและการประเมินผลการวิจัย

2.1.5 ปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

**2.1.6 จัดพิมพ์แบบสอบถาม ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
ต่อไป**

2.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์สภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในนัดวิทยาคณ์จากหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยคำนิยามดังนี้

2.2.1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

**2.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์ ฉบับร่างตามขอบเขตการวิจัย
ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์**

**2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ ฉบับร่างเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ**

2.2.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2.5 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ต่อไป

2.3 แบบสำรวจ

แบบสำรวจ ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมินภายนอกของ
ของโรงเรียนในนัดวิทยาคณ์ โดยคำนิยามดังนี้

2.3.1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสำรวจ

**2.3.2 สร้างแบบสำรวจ ฉบับร่างตามขอบเขตการวิจัยให้ครอบคลุม
กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์**

**2.3.3 นำแบบสำรวจ ฉบับร่างเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ**

2.3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.5 จัดพิมพ์แบบสำรวจ ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

ต่อไป

2.4 แบบบันทึกการประชุม

แบบบันทึกการประชุมใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การประชุมกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และ การประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยดำเนินการดังนี้

2.3.1 ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบบันทึกการประชุม

2.3.2 สร้างแบบบันทึกการประชุม ฉบับร่างตามขอบเขตการวิจัย ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์

2.3.3 นำแบบบันทึกการประชุม ฉบับร่างเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

2.3.4 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.3.5 จัดพิมพ์แบบบันทึกการประชุม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบันทึกวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตึงผู้อำนวยการโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลคัวขบนของนักเรียน และความร่วมมือจากผู้อำนวยการ คณบดี และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับนัดวันเวลา รับเครื่องมือวิจัยคืนคัวขบนของ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ใช้เครื่องมือ 7 ประเภท ได้แก่

2.1 แบบสอบถามสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน ใช้เก็บข้อมูลสภาพปัญหานักเรียน ความต้องการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน เพื่อนำข้อมูล มาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ปีการศึกษา 2552-2554 โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครุ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 คน

2.2 แบบสำรวจ ใช้เก็บข้อมูลผลการประเมินภายนอก รอบสอง ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาองค์กรมหาชน (สมศ.) จำนวน 14 มาตรฐาน

2.3 แบบสัมภาษณ์ ใช้เก็บข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการพัฒนา/แนวทางการแก้ปัญหาจากผู้บริหาร หัวหน้าฝ่าย และหัวหน้ากลุ่มสาระ

การเรียนรู้ จำนวน 12 คัน

2.4 แบบทดสอบก่อนการประชุมและหลังการประชุม จำนวน 20 ข้อ
ใช้ทดสอบความรู้ของผู้ร่วมประชุมก่อนการประชุมและหลังการประชุม เพื่อถูกต้องพัฒนา
ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้ร่วมประชุม^{จำนวน 12 คัน}

2.5 แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียน ในนิเทศวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554 ใช้เก็บข้อมูลเพื่อการยืนยัน
และรับรองจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คัน

2.6 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ
แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในนิเทศวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554 ใช้เก็บ
ข้อมูลผู้เข้าร่วมประชุม จำนวน 40 คัน

2.7 แบบบันทึกความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ใช้เก็บข้อมูลจากการประชุมเพื่อเห็นชอบแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
ในนิเทศวิทยาคณ ปีการศึกษา 2552-2554

3. ผู้วิจัยรับเครื่องมือวิจัยคืนคัวบทน่องตามวันเวลาที่กำหนด ตามจำนวนบุคลากร
โรงเรียนในนิเทศวิทยาคณ และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2551
จำนวน 40 คัน

การจัดกระทำและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถาม การสำรวจ
การสัมภาษณ์ การทดสอบก่อนและหลังการประชุม การปฏิบัติจรรยาบรรณ การประเมิน
ความพึงพอใจ การประเมินความเป็นไปได้ และการบันทึก มาหาค่าสถิติและความสมมติหนึ่ง
ของข้อมูลเหล่านี้มาเปรียบเทียบกัน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคแบบสามเส้า ซึ่งเป็น
การตรวจสอบ เพื่อยืนยันข้อมูลโดยใช้เวลา สถานที่ และบุคคลที่ต่างกัน กล่าวคือ การนำข้อมูล
จากช่วงเวลาต่างกัน มาเปรียบเทียบถ้าข้อมูลสอดคล้องตรงกัน แสดงว่าข้อมูลนั้นมีคุณภาพ
ที่เชื่อถือได้ ในกรณีที่ใช้สถานที่ในการยืนยันข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน
สถานที่ต่างกันมาเปรียบเทียบกัน ถ้าข้อมูลสอดคล้องกัน แสดงว่าข้อมูลนั้นมีคุณภาพน่าเชื่อถือ
ได้ ส่วนการใช้บุคคลในการยืนยันข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากค่าตอบแทนเปรียบเทียบ ถ้าข้อมูล
สอดคล้องกันแสดงว่าข้อมูลนั้นมีคุณภาพที่เชื่อถือได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้เพื่อประเมินสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียนมา จัดลำดับความสำคัญของสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนาของโรงเรียน

2.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ผลและแปลความหมาย โดยใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้การแปลความหมาย ของค่าเฉลี่ยของกลุ่มดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	แปลความหมายว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	แปลความหมายว่า	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	แปลความหมายว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	แปลความหมายว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	แปลความหมายว่า	น้อยที่สุด

2.1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ที่เก็บรวบรวมจากการทดสอบก่อนและหลังการประชุม เพื่อประเมินผลความรู้ความเข้าใจ และคุณภาพก้าวหน้าหรือการพัฒนาของผู้เรียนร่วมการประชุม โดยการหาค่าเฉลี่ยก่อน และ หลังการประชุม

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจ ใบกิจกรรม และ แบบบันทึก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) เพื่อวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันทางแก้ปัญหาหรือความต้องการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการประเมินภายนอก รอบสอง และ ข้อเสนอแนะ จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของค์กรมหาชน โดยคำเนินการอย่างเป็นกระบวนการ เริ่มตั้งแต่ระยะเริ่มต้น (ระยะที่ 1) จนกระทั่งเสร็จสิ้น กระบวนการ (ระยะที่ 2) มีการนำเสนอประกอบกับผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.1 ค่าร้อยละ

3.2 ค่าเฉลี่ย (μ)

3.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3.4 หาค่าความเที่ยงตรง ใช้สูตรดังนี้ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (IOC) (สมนึก กัททิษฐนี. 2546 : 220)

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ค่านิความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมระหว่างคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

4. การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพนิยมใช้ การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเหลี่ยม (triangulation) ได้แก่ การตรวจสอบสามاءด้านข้อมูล โดยพิจารณาแหล่งเวลา แหล่งสถานที่ และแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน คือ ถ้าข้อมูลต่างเวลา ก็จะเหมือนกันหรือไม่ ถ้าข้อมูลต่างสถานที่จะเหมือนกันหรือไม่ และถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ การตรวจสอบสามاءด้านผู้วิจัย โดยเปลี่ยนตัวผู้สังเกต และการตรวจสอบสามاءด้านวิธีรวมรวมข้อมูล โดยใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ กัน เพื่อร่วบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน เช่น ใช้วิธีสังเกตความคู่ไปกับการซักถาม

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพนักจะไม่ใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์ จะใช้แนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบในการวิเคราะห์โดยวิธีการหลักที่ใช้มี 2 วิธี คือ วิธีแยกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive) ซึ่งได้จากการสังเกต และการสัมภาษณ์ที่ได้จดบันทึกไว้จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือปรากฏการณ์ ที่มองเห็น โดยผู้วิจัยได้เห็นหลาย ๆ เหตุการณ์ และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามاءด้าน แล้วก็สามารถลงมือเขียนเป็นประโยคหรือข้อความเพื่อสร้างข้อสรุปได้ตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีหรือเพื่อตอบปัญหาของการวิจัย ข้อมูลที่ไม่ต้องการจะถูกกำจัดออกไปได้ วิธีที่สอง

เมื่อการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้จากการศึกษาเอกสาร (Document Research) ในการวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงบริบท (Context) หรือสภาพแวดล้อมของข้อมูลเอกสารที่นำมายังวิเคราะห์ประกอบด้วยว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสองวิธินี้จะเป็นข้อความแบบบรรยาย (Descriptive) ไม่มีสูตรสำเร็จ ตามตัว ขึ้นอยู่กับประเด็นหรือปัญหาที่จะวิเคราะห์และการเลือกของนักวิจัย ดังนั้นการมีกรอบ ความคิดหรือทฤษฎีที่หลากหลายจะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้ลึกซึ้ง และสร้างข้อสรุปที่หนักแน่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY